

Ifjúságpolitikai koncepció

Martfű Város Önkormányzata

2014.

BEVEZETŐ

Martfű Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 90/2009. (X.29.) számú határozatával fogadta el a Martfű Város Önkormányzatának Ifjúságpolitikai Konceptióját, amelyben megfogalmazásra került az Önkormányzat ifjúságpolitikában való szerepe, általános célok, feladatok, hosszú – középtávú - rövid távú célok feladatok meghatározásával.

A fiatalsággal való foglalkozás hosszú távú befektetés. Az ifjúsági koncepció elfogadásával az önkormányzat célja, hogy a fiatalok a társadalom és a helyi közösség hasznos tagjává váljanak, érezzék otthon magukat Martfűn, letelepedésük szempontjából találják vonzónak, ezáltal biztosítsák városunk jövőbeni erőforrásait. Az önkormányzat a feladatok megfogalmazásakor azt a célt tartja szem előtt, hogy legyen egy, a fiatalokkal együtt kialakított, a városban élő ezen korosztály élethelyzeteihez igazodó, rendszerezett elképzelés, amely életkörülményeik javítását segíti elő.

A cél elérése érdekében az önkormányzat felméri a területen eddig elvégzett munkát, számba veszi a munkában résztvevő szakembereket és intézményeket, velük folyamatos együttműködést kezdeményez, és segítségükkel határozza meg a feladatokat. Rendelkezésre álló forrásait – tekintettel azok szűkösségére – megpróbálja körültekintő módon, a leghatékonyabban felhasználni, figyelembe véve az egyéb bevonható erőforrásokat is.

Az ifjúság rendkívül heterogén, erősen polarizált, speciális jellemzőkkel bíró réteg.

Életminőségét a kor, az élethelyzet, a tanulás, a munkaerő-piaci részvétel, a családi háttér, a szakma megszerzésének lehetőségei befolyásolják.

Ifjúságpolitikára azért van szükség - sok egyéb ok mellett -, hogy a helyi ifjúság társadalommal szembeni igényei érvényesülhessenek, szükségleteik kielégüljenek.

Nagyon fontos, hogy az ifjúsági és az ifjúságot segítő civil szervezetek megerősödjenek, rendszeres segítséget kapjanak az önkormányzattól, és annak intézményeitől.

Szükségszerű, hogy minél több kortárssegítő kapcsolódjon be a helyi ifjúsági életbe, jelentősen növekedjen a felnőtt segítőik száma is.

Feladatunk, hogy településünk olyan egészséges működésű legyen, hogy az itt élők születésüktől kezdve magukénak érezhessék, városunk az otthonuk legyen, felelősek legyenek érte, hiszen fiataljainknak felkészült magyar és európai állampolgárokká kell válniuk.

Általános helyzetelemzés

Demográfiai adatok

A '90-es évek közepétől megyénkben is folytatódtak a kedvezőtlen népesedési tendenciák. Visszaesett a születésszám, a születésekhez viszonyítottan magasabb és lényegében stagnáló a halálozás. Kedvezőtlenül változott a megye népességének korcsoport szerinti összetétele is, hiszen folytatódott az előregedési folyamat.

A 14 év alatti korosztály száma is csökkenést mutat, és ez a megye minden kistérségére igaz.

Martfű város állandó népessége a központi nyilvántartásunk alapján – a 2012. december 31-ei állapot szerint –6756 fő.

A lakónépesség száma nem és korcsoport szerint a 2011. évi népszámlálási adatok alapján:

Nem	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Férfi	104	112	168	197	240	238	274	275	271
Nő	115	120	138	185	236	219	232	248	270
Össz.	219	232	306	382	476	457	506	523	541

Nem	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-100	Össz.
Férfi	232	208	268	233	142	129	81	62	26	3260
Nő	233	251	324	257	215	218	158	94	59	3572
Össz.	465	459	592	490	357	347	239	156	85	6832

A lakónépesség száma nem és korcsoport szerint a 2012. december 31-én rendelkezésre álló adatok alapján:

Nem	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Férfi	109	109	161	179	230	241	258	302	243
Nő	104	109	145	167	232	223	212	253	258
Össz.	213	218	306	346	462	464	470	555	501

Nem	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-100	Össz.
Férfi	239	219	273	208	157	121	88	59	35	3231
Nő	238	242	329	254	209	220	169	104	57	3525
Össz.	477	461	602	462	366	341	257	163	92	6756

Az ifúságpolitikai koncepcióban érintett korosztály:

Gyermek: 14 év alatti személy
Fiatal: 15-29 év közötti személy
Ifjúság: az előzőek szerinti gyermek és fiatal együtt

A 2012. decemberi adatok alapján a 14 év alatti korosztály az összlakossághoz viszonyítva 10,9 % (737fő) a 15-29 éves korosztály pedig 18,82% (1272fő). A két korosztály együttesen a lakosságszám 29,73 %-át teszi ki.

A 2012. decemberi adatokat figyelembe véve mind a lakosságszámában, mind pedig a korosztály számában és a lakosságszámmal viszonyított arányában is csökkenés mutatkozik a 2011. évi népszámlálási adatokhoz képest.

Fiatalok szociológiai jellemzői

A fiatalok társadalmi, gazdasági, kulturális jellemzői jelentősen módosultak a társadalmi környezet, az egyén, a családi kapcsolatok, és a munkaerő-piaci helyzet változásának eredményeként.

A gazdasági tényezők foglalkoztathatóság, munkanélküliség és szociokulturális tényezők hatására a fiatalok egyre idősebb korban érik el életútjuk fontos állomásait, a tanulási időszak végét, a munkába lépést, a családalapítást - stb.

Az életutak egyre bonyolultabbak. Van, aki egyszerre diák és felelős a családjáért, állást keres, illetve szüleivel él, vagy állása van és állást keres.

A hagyományos közösségi modellek átalakulnak, emellett az egyének családi kapcsolatai, karrier tervei már nem a sablonokhoz igazodnak. A változások tehát az életmódban, kapcsolatokban, szabadidő eltöltésében, családi kapcsolatokban, egyáltalán az életstílus változásában érhetők utol.

Egészségügyi helyzet

Martfűn az egészségügyi alapellátásokat három felnőtt háziorvos, egy gyermekorvos, kettő fogorvos és három védőnő biztosítja.

A lakosság számát figyelembe véve a komplex alapellátás, teljes mértékben lefedi Martfű egészségügyi igényét.

A gyermekek egészségügyi ellátását egy szakorvosi vizsgálóval rendelkező orvos látja el. Munkáját szakképzett ápolónő segíti.

A gyermekorvosi tevékenység összetevői: újszülött látogatás, csecsemő-tanácsadás, szűrővizsgálat az index osztályokban, minden évfolyamon testnevelés-besoroláshoz vizsgálat, iskolai kampány védőoltások a 6. , 7. és 8. osztályosoknál, sport versenyek előtti orvosi vizsgálat.

A területi védőnői ellátási kötelezettség a 0-7 éves korú gyermekek gondozására terjed ki. A védőnő fokozott gondozásban részesíti az újszülötteket, a kis súlyú újszülötteket, az egészségügyi és környezeti ok miatt veszélyeztetett csecsemőket, kisgyermeket.

A védőnői ellátás feladata a prevenció, az egészség megőrzése, fejlesztése, a tünetek, a kapcsolódó betegségek korai felismerése, a rászorultak gondozást végző orvoshoz történő irányítása, és nem utolsósorban a megfelelő életvezetési tanácsokkal való ellátása.

Két fogorvosi praxis végzi a fogászati alapellátást, mindkét fogorvos iskola egészségügyi feladatokat is ellát. Az iskola-fogászati rendelésen történik a tanulók szűrővizsgálata.

Az önkormányzat anyagi hozzájárulásával lehetővé vált a 13 éves korosztályú lánygyermek HPV vírus elleni védőoltásának ingyenes biztosítása.

Városunkban megoldott az ügyeleti ellátás. A helyi mentőszolgálat nagy segítséget jelent a helyi betegellátásban.

Az alapellátásokon kívül az alábbi szakorvosi alapellátás működik magánrendelés formájában

- ✓ nőgyógyászat,
- ✓ szemészet,
- ✓ bőrgyógyászat,
- ✓ sebészet,
- ✓ ultrahang,
- ✓ kardiológia.
- ✓ ortopédia

Szakellátás keretében reumatológiai szakrendelés és fizioterápiás kezelés is rendelkezésre áll.

A civil szervezetek által szervezett lakossági szűrővizsgálatok iránt a fiatal korosztály is érdeklődik, például: allergiavizsgálat, nőgyógyászati vizsgálat -stb.

Munkavállalás, munkanélküliség

Martfűn átlagosan 8,05%-os volt a munkanélküliség 2013. január-július időszakot tekintve, ami kedvezőbb a szolnoki körzetben tapasztaltnál. Az ellátottak száma csökkent az előző év hasonló időszakához képest, a pályakezdők és a tartósan regisztráltak száma viszont nőtt.

Martfű Város vonatkozásában az előző év megfelelő időszakához viszonyítva közel 3,6%-kal csökkent a nyilvántartott álláskereső létszáma. Átlagosan 372 fő álláskereső szerepelt a 2013. január-július időszaki nyilvántartásban.

Az iskolai végzettséget tekintve, az előző évihez képest nőtt a szakközépiskolát, főiskolát és egyetemet végzettek részaránya, míg az általános iskolát és gimnáziumot végzettek aránya csökkent.

Kis mértékben csökkent a segédmunkások (18,1%-ról 17,2%-ra), és nőtt a szakmunkások (42%-ról 43,8%-ra) részaránya.

A martfűi álláskeresők közül a 25 év alatti álláskeresők aránya 12.5%, a 26-35 évesek aránya 19,2 %.

A diplomás álláskeresők 6,5%-ot tettek ki a nyilvántartott álláskeresőkön belül.

Összességében tehát megállapítható, hogy az ellátottak száma csökkent, a pályakezdők és a tartósan regisztráltak száma nőtt az előző év ugyanezen időszakához képest.

Martfűn néhány közepes vagy nagy létszámot foglalkoztató cég működik, amely a város illetőleg a kistérség foglalkoztatási helyzetét jelentősen meghatározza, befolyásolja. Ezek mellett kereskedelmi, vendéglátó-ipari, építőipari, szállítás és szolgáltató vállalkozások működnek a városban. Martfűn a regisztrált vállalkozások száma 620, amelyből társas vállalkozások száma 185 (29,8%)

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer, szociálpolitika

A gyermekvédelem rendszere magában foglalja a pénzübeli, természetbeni és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, szakellátásokat, valamint a gyámhatósági intézkedéseket.

Fő funkciója, hogy a gyermekeknek garantált ellátásokat biztosítson, elősegítse a családban történő nevelkedésüket, megelőzze, illetve megszüntesse a veszélyeztetettséget, a családban jelentkező problémákat.

Városunkban biztosított a gyermekek bölcsődei elhelyezése, amely elsősorban az anya munkavállalását segíti, de sok esetben a család szociális helyzete is indokolja a gyermek bölcsődei ellátását. Városunkban bölcsődei gondozási díjat nem kell fizetni a szülőknek, az önkormányzat vállalja a bölcsőde fenntartását.

Minden közoktatási intézményben a gyermekvédelemért felelős pedagógus foglalkozik a gyermekvédelmi esetekkel, kapcsolatot tart a szülőkkel, és a gyámhivatal munkatársaival, és a jelzőrendszer többi tagjával.

Martfűn 2013. január 01. óta önálló intézményként működik Martfű Város Önkormányzata Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ, mely intézmény a gyermekjóléti szolgáltatást és családsegítést is biztosítja. A gyermekjóléti és családsegítő szolgálat egyik munkaterülete a gyermekjóléti szolgáltatás, mely területen dolgozók feladatai a gyerekekről, fiatalokról való gondoskodás, támogatás. Feladataik komplexek. Elsősorban szervezési, szolgáltatási és gondozási tevékenységet végeznek. Céljuk a veszélyeztetettség megelőzése, illetve a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése. A cél megvalósítása érdekében jelzőrendszert működtetnek, melynek tagja a településen élő valamennyi állampolgár. A megelőzés érdekében preventív szabadidős tevékenységet végeznek (játsszóház, táboroztatás, kreatív műhely - stb.) A nyári napközi működtetésével is jelentősen hozzájárulnak a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltéséhez. Az adott érintett korosztály problémája: devianciák (magatartás-és teljesítményzavar) megjelenés valamint a szabálysértések elkövetése (elsősorban tankötelezettség elmulasztása). Egyre gyakoribbak a konfliktusok, a gyermek-és ifjúkorúaknak nincs problémamegoldó eszköztáruk. A megváltozott értékrend is súrlódáshoz vezet. A kommunikációs probléma, a kontroll nélküliség is konfliktushelyzetet jelenthet. Egyre nagyobb számú az érzelmileg és/vagy fizikailag elhanyagolt gyerek, fiatal.

A családtámogatási rendszer másik lényeges csoportja a pénzübeli támogatások, amelyek a családokat szociális helyzetüktől függően illetve gyermekeik körülményei alapján illetik meg. Ezek között kiemelkedő szerepet tölt be a lakásfenntartási támogatás, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, mely az ingyenes tankönyv és az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetés feltétele, a szociális ösztöndíj, a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj, az önkormányzati segélyezés valamint az adósságkezelési támogatás, amely a krízis helyzetbe került családok segítésére jött létre. 2013-ban elkészült Martfű Esélyegyenlőségi Programja, melyben célcsoportként szerepelnek a gyermekek, a program intézkedési tervben határozza meg a helyzetük javítására a szükséges intézkedéseket.

A városi szociálpolitika minden itt élő számára igyekszik a legrászorultabb helyzetűeknek segítséget nyújtani. A jövőben még nagyobb figyelmet kíván fordítani a problémák

megelőzésére, az esélyegyenlőség növelésére, annak érdekében, hogy minden tekintetben egy egészségesebb szemléletű fiatalság nevelődjön ki.

Lakáspolitikai

A 2012. november 29-én elfogadott lakáskonceptió alapján: A városnak szociális alapon bérbe adható önkormányzati bérlakás állománnyal is rendelkeznie kellene. Az önkormányzati bérlakások értékesítését követően vegyes tulajdonba került lakóingatlanok tervszerű felújítását - tekintettel a város fenntartható Energetikai Akciótervében foglaltakra - az energiahatékonyság figyelembe vételével kell megtervezni. Az önkormányzatnak szerepet kell vállalnia a társasházak szabályos működésének, a felújítási alap képzési kötelezettségük teljesítésének segítségével, a felújításhoz szükséges források előteremtésében mind a pályázati, mind pedig a hitelfelvételi, illetve önkormányzati támogatási lehetőségek igénybe vételével.

A garzonlakások, a három Bérlok háza, a Ságvári úti bérlakások - a város Integrált Városfejlesztési Stratégiájának megállapításai alapján is - erősen leromló, leszakadó városrésznek tekinthetők, az ott élő emberek súlyos szociális problémákkal küzdenek. A városrész szociális célú rehabilitációja feltétlenül indokolt, elsősorban pályázati forrásokból.

A 28 lakással rendelkező garzon költség-elven (a fenntartási költségeket kell a lakóknak megfizetniük, a hasznat nem) működtetett nyugdíjas otthonná alakítása, a három „bérlok házában” szociális bérlakások kialakítása, ezen épületek pályázati forrásból történő energetikai felújítása szintén fontos eleme a középtávú lakáskonceptiónak.

A két templom mögötti önkormányzati területen társasház jellegű épületek építésére alkalmas telkek kialakítását tervezi az önkormányzat.

Az önkormányzati lakáscélú támogatási rendszer is átalakult, ösztönözve a családi és társasházak hőszigetelését, a nyílászárók cseréjét, a megújuló energiaforrások használatát, a társasházak szabályszerű működését, felújítási alapok képzését.

A fiatalok lakáshelyzete az elmúlt tíz évben romlott, hiszen jelentősebb lakásépítés nem történt, az ingatlanárak jelentősen emelkedtek. A fiatalok döntő része önerejéből képtelen lakástulajdonhoz jutni, legfeljebb családi segítséggel teheti ezt meg. A települések megtartó erejét nagymértékben meghatározza, hogy az ott élő fiatalok első lakáshoz jutását milyen módon segíti.

Alap- és középfokú nevelés és oktatás

Martfű városban az elmúlt években is teljes körű volt a 3-6 éves gyermekek óvodai ellátása. Valamennyi iskola előtt álló gyermek óvodai iskola-előkészítésben vesz részt, de eredményként könyvelhető el az is, hogy a hátrányos illetve veszélyeztetett helyzetben élő gyermekek három éves koruktól óvodába járnak.

A város általános iskolai oktatása megfelelő tárgyi és személyi feltételek között történik. A térségükben a Martfűi József Attila Általános Iskolában folyó nevelés térségi szinten is

elismert. A végzők diákok továbbtanulását kellőképpen megalapozza az intézményben folyó színvonalas oktatás.

A Martfői Damjanich János Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium képzését tekintve előtérbe került a szakképzés. Ennek a tendenciának az erősítése érdekében az önkormányzat szakképzési ösztöndíjat hozott létre, mellyel a beindítandó cipőipari képzésben való részvételre kívánja orientálni a fiatalokat. A szakképzési ösztöndíj havi összege 4000 ezer forint.

2013. január 01-től az alapfokú, és középfokú oktatás állami fenntartásba került, az általános iskola működtetése és középiskola kollégiumának működtetése az önkormányzat feladata.

Az önkormányzat az elmúlt években is kiemelt figyelmet fordított az alap- és középfokú oktatási intézmények állagmegóvására, korszerűsítésére, az oktatás eszközeinek pótlására, jelentős Uniós támogatással napelemek kerültek az intézményekbe, amelynek célja a fenntartási költségek csökkentése volt valamint a megújuló energiaforrások kihasználása. Továbbra is fontosnak tartja a meglévő nevelési, oktatási intézmények épületeinek állagmegóvását, szükséges korszerűsítését.

A Martfői József Attila Általános Iskola Diákönkormányzata

Minden felső tagozatos osztályból egy fő képviseli osztályát a DÖK-ben. A szervezet 500 gyereknek nyújt kapcsolódási, szabadidős programokat. A DÖK megszervezi a tanórán kívüli szabadidős tevékenységeket, hozzájárul az iskolai közösségformálás feladataihoz. személyiségfejlesztő és kapcsolatépítő funkciója van. Az iskola biztosítja az infrastruktúráját. (József Attila Általános Iskola Diákönkormányzatának adatlapjából idézve)

A Martfői Damjanich János Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium Diákbizottsága

Osztályonként 2 főből áll, így taglétszáma évről évre változik, 30-35 fő között mozog. A szervezet céljául tűzte ki az iskolai élet színvonalas szervezését, lebonyolítását. Melyben egyaránt helyet kapnak kulturális, sport és ifjúsági rendezvények. Egy olyan közösséget kialakítani, ahol a nálunk tanuló diákok élményekkel gazdagon kerülhetnek ki az iskolapadból, melyek segítik közvetlen környezetük formálását és a társadalomba való sikeres beilleszkedésüket. (Damjanich János Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium adatlapjából idézve)

A Martfői József Attila Általános Iskola DSE

Egyesületnek a létszáma 500 fő. A DSE biztosítja a szakszerű foglalkoztatást, megszervezi a tanórán kívüli sportprogramokat, hozzájárul a testnevelés és a sport tárgyi feltételeinek szinten tartásához. Az iskola biztosítja infrastruktúráját. (József Attila Általános Iskola Diákönkormányzatának adatlapjából idézve)

A Martfői Damjanich János Szakképző Iskola és Gimnázium DSE

Fő céljának a nevelést, valamint az utánpótlás nevelést tekinti, ennek érdekében sok iskolai és iskolán kívüli sportrendezvényt szervez tagjai számára. Céljuk, a gyógytestnevelés

megvalósítása, valamint hogy tanulók egészséges, terhelhető, értékes fiatakként kerüljenek ki a középiskolából.

Közművelődés

Városi Művelődési Központ és Könyvtár

A közművelődés nélkülözhetetlen része a társadalmi, gazdasági fejlődésnek. Az egész életen át tartó művelődés a személyiség fejlődés egyik fontos eszköze. A kulturális és közművelődési szolgáltatások helybeli biztosítása az önkormányzat feladata, a helyi közművelődésben meghatározó szerepe van a Városi Művelődési Központ és Könyvtár tevékenységének.

Az intézmény feladata a lakosság széleskörű kulturális és szabadidős igényeinek kielégítése az óvodás kortól egészen nyugdíjas korig. Ennek egyik szelete az ifjúsági programok szervezése.

Cél, hogy minél több fiatal látogassa az intézményt, érezze ott jól magát, kapcsolódjon be a város kulturális életébe, igénye legyen a kulturált szórakozási lehetőségek által minél tartalmasabban eltölteni szabadidejét. A Városi Könyvtár szolgáltatásait egyre több fiatal veszi igénybe. A tanulmányaikat folytató diákok elégedetten nyilatkoznak a szakirodalom bőségével, melynek többségéhez hozzá tudnak férni.

A már meglévő szakkörök mellett (Lapozó-olvasó kör, Rejtvényfejtő Klub, Író- olvasó találkozó) új programokkal is bővült a könyvtár palettája. Havi egy alkalommal elindult a Danolda és Mesélde, ahová a fiatal anyukákat és csemetéiket várják, hétfőnként továbbra is működik a Film Klub ahová a fiatalok és középkorúak jönnek előszeretettel. TÁMOP-os pályázatoknak köszönhetően óvodások is rendszeres látogatói a könyvtárnak egy-egy játékos vetélkedő alkalmával. Az informatikai részlegen internethozzáféréssel 9 számítógép áll a látogatók rendelkezésére (1 gyengén látóknak). Ezt a szolgáltatást főleg fiatalok használják ki, illetve TÁMOP pályázat keretében működő alapfokú informatikai képzésre is igénybe veszik heti több alkalommal.

A házban informatikai képzés mellett idegen nyelvi képzéseket is tartanak, különböző nehézségi szinteken. Ezek szintén TÁMOP pályázatoknak köszönhető képzések, amelyeket főként fiatalok és középkorúak használnak ki.

Jelenleg több mint 20 klub és közösség működésének ad helyet a Martfű Város Művelődési Központ és Könyvtár.

Sokféle művészeti közösség, klub, tanfolyam áll a fiatalok rendelkezésére, melybe bekapcsolódhatnak érdeklődési körüknek és tehetségüknek kibontakoztatásának megfelelően. Legnépszerűbbek a mozgásművészeti csoportok, de pályázatoknak köszönhetően képzőművészeti szakkörök is alakultak (bőrdíszmű, mézeskalács készítés, rajzstúdió).

Színházi- és pódiumműsorok, koncertek, könnyű- és komolyzenei hangversenyek kínálata ad lehetőséget a művelődésre és szórakozásra. Számos kiállítás segíti és fejleszti a fiatalok vizuális kultúráját és segíti egyéni alkotómunkájuk kibontakoztatását. A hétvégi szabadidő eltöltését nagyban segítené egy saját ifjúsági közösségi tér kialakítása, melyet az intézmény jelenleg csak részben tud biztosítani. Ennek előremozdításaként szeretnénk, ha létrejönne egy „Ifjúsági Kerekasztal” a városban élő fiatalok, közösségek, civil szervezetek részvételével, hogy közvetlenül feltárják a fiatalok igényeit, képviseljék érdekeiket ,és

aktívan bekapcsolódjanak a város közéletébe, és bevonásukkal több lehetőséget tudjunk biztosítani a kulturált szórakozásra is.

Jelentősen fejlődött városunk tájékoztatási, média rendszere, új, korszerű a fiatalok kommunikációs szokásaihoz illeszkedő információs rendszer került kialakításra. Közkedveltek a média órák, az aktív részvétel a városi tájékoztatásban és értékmegőrzésben. A Művelődési Központ és a Könyvtár is működtet saját Facebook oldalt, ahová felkerülnek aktualitások, programokról hirdetések, beszámolók, képek, hogy minél gyorsabban és minél szélesebb körben eljusson az információ főleg a fiatalokhoz, akik ezt a közösségi oldalt napi szinten használják. A könyvtár saját Bloggal is rendelkezik, amelyen a könyvtárba érkező újdonságokat és klubjaik életét népszerűsítik.

Az intézmény kulturális tereiben kapott helyet a Martfői Helytörténeti Múzeum, ipar és várostörténeti anyag és az újonnan kialakított néprajzi gyűjteménye valamint, mézeskalács műhellyel, hagyományőrző kiállítással és kézműves foglalkozásokkal várja a fiatalokat városunk új Kézműves Háza. Ezek bővítik a fiatalok helytörténeti ismereteit, segítik a hagyományőrzést és az identitás tudat fejlesztését. Mindkét múzeumba várják az iskolás csoportok jelentkezését múzeumi-történelmi órákra, tárlatvezetésre.

Kulturális szokások

Tapasztalataink szerint, az egyes csoportok között lényeges különbségek vannak a kulturális szokások tekintetében. Korosztályi összehasonlítás alapján a 10-19 évesek nagyobb arányban használják a Művelődési Központ és Könyvtár szolgáltatásait, mint a 25-29 éves korosztály.

A fiatalok leginkább barátaikkal, szüleikkel beszélgetnek, figyelemre méltó az a tény is, hogy nagyon sok időt töltenek tévé nézéssel, számítógép használatával. A szabadidő eltöltésének helyszínei elsősorban vendéglő, diszkó - stb.

A fiatalok gondolkodásmódja leginkább a korosztályi barátokéval egyezik meg, értékítéletük nagyrészt követi szüleik gondolkodásmódját. Számukra a legfontosabbak a biztonság, a barátság, a harmónia, a gazdasági értékek közül az anyagi biztonság, kreativitás, változatos élet. Városunkban leginkább az egészségügy szolgáltatásait tartják fontosnak, de fontos számukra az oktatás, a szociális ellátás, a kulturális és sportélet is.

Vallásosság

A megyében végzett ifjúságkutatás szerint a fiatalok többsége nem vallásos, nem követi a történelmi egyházak tanításait. Legtöbbjük a „vallásos vagyok a magam módján, kijelentéssel azonosult. Ennek a felmérésnek az eredménye igaz városunkra is. Martfűn több vallási közösség működik, közülük a legjellemzőbb a református és a katolikus egyház.

A Református egyház az ifjúság nevelését nélkülözhetetlennek és sok esetben sürgetőnek érzi. Ők a jövő felnőtt emberei, egyháztagjai, ezért velük való foglalkozásukban különös hangsúlyt kap a család, a családi élet és a keresztyén etika. A fiatalokkal elsősorban óvodai és általános iskolai hitoktatás keretén belül tudnak

foglalkozni. A 2013-ban bevezetésre kerülő kötelező hit és erkölcsoktatásnak köszönhetően új ajtók nyíltak meg a hitoktatás terén. Az első és az ötödik osztályban várakozásaikat felülmúlva jelentkeztek gyermekek a kötelező református hitoktatásra. Ezen felül foglalkoznak a középiskolában lévő kamasz korosztállyal is, kikkel életvezetéssel kapcsolatos témákat dolgoznak fel, s mindeközben mélyíthetik tudásukat egyházzal, hitükről, egyháztörténetükről. A Martfői Református Egyházközség megközelítőleg száz fiatallal van kapcsolatban óvodás kortól egészen a fiatal felnőtt korosztályig.

A Katolikus Egyházközség is kiemelt figyelmet fordít az ifjúság, a gyermekek nevelésére, hiszen alapvető fontosságú, hogy megismerkedjenek a keresztény világnézettel és erkölccsel. Ezt szolgálja hitoktatásuk. A katolikus egyházközség jelentős kulturális programot is szervez híveinek, köztük a fiataloknak. Orgonahangversenyek, kórusok, színművészek, orvosok, írók stb. voltak vendégeik az elmúlt években. Fontos céljuk, hogy a gyerekek, a fiatalok eljussanak hazánk és a környező országok jelentős kulturális emlékhelyeire, így ifjúsági találkozókra vesznek részt, zarándok utakat szerveznek, hogy az ifjúság kitekintést kapjon a világegyházra.

2012-ben alakult ifjúsági csoportjuk a tiszaföldvári plébánián, ahol kéthetente találkoznak a tiszaföldvári és martfői fiatalok. Tevékenyen részt vesznek a helyi és a regionális hittanos- és ifjúsági találkozók, programok szervezésében és lebonyolításában a Tiszamente Nagyboldogasszony Ifjúsági Közösséggel együtt – amely a Váci Egyházmegye egyik ifjúsági régiós szervezete.

A fiatalok rendszeresen részt vesznek a szentmiséken, ahol énekelnek és zenélnek; hittanos szülőknél és gyermekeknek összejöveteleket, családi napokat szerveznek – Tiszaföldváron és Martfűn egyaránt –, a nyár folyamán pedig helyi napközis hittanos táborban, illetve a régiós ifjúsági táborban találkoznak egymással és a környékbeli fiatalokkal. 2013. decemberében jótekonysági ifjúsági hangversenyt adtak rászorulóknak megsegítésére a martfői Szent Tamás-templomban.

Mindkét jelenlévő egyház fontosnak tartja a szülőket, az oktatási intézmények szerepét abban, hogy a gyermekek, a fiatalok megismerjék a keresztény világnézetet, a keresztény erkölcsöt, segítséget nyújtsanak abban, hogy az ifjúság bekapcsolódjon a hitoktatásba, a hitéletbe, erkölcsös, felnőtté válhassanak.

Bűnözés – az ifjúsági bűnelkövetés jellemzői

Martfű város nem tartozik a bűnügyileg fertőzött települések közé. Az ismertté vált bűncselekmények számának jelentős csökkenésével tovább javult a település bűnügyi megítélése. A város közbiztonsága, a közterületek rendje jónak mondható, a lakosság nyugalmát jelentősen zavaró jogsértések elkövetése nem jellemző. A közlekedés biztonsága viszont itt is javításra szorul. Remélhetőleg a kamerák felszerelésével még inkább csökkenthető a bűncselekményeknek a száma és a város közbiztonsága is még jobban javul.

A bűncselekmények sajátosságait tekintve megállapítható, hogy az ifjúsági bűnözésnek tipikus jellemzői vannak. Az ifjúsági korosztályra elsősorban a motiválatlan rongálás, a kortársak sérelmére elkövetett bántalmazás a jellemző. Előfordul mindemellett kisebb értékű bolti lopás, erőszakos bűncselekmény. A kábítószeres bűncselekményekben is egyre gyakoribb a részvételük. Nagyon fontos a Martfői Polgárőrséget működésének

fontosságát megemlíteni, hiszen számos esetben nyújtottak segítséget a Rendőrségnek illetőleg a rendszeres járőri tevékenység is csökkenti az bűnelkövetések számát.

A munkanélküliség fokozódása, a szociális helyzet romlása, a jövőkép hiánya egyre több családot sodor az alkoholizmus felé.

Nemzetközi ifjúsági kapcsolatok

Marfű testvérvárosai is törekszik az ifjúsági kapcsolatok kiszélesítésére. Célunk a határon túli magyarok fiataljainak segítése az anyaország megismerésében (kulturális, szokások, közösségi hagyományok ápolása).

Célunk továbbá, hogy a testvér településeknek fiataljai szorosabb kapcsolatot létesítve segítsék egymás munkáját, együttműködésük hasznos és tartalmas legyen, tovább építhessék az Európai Unió - valamint az Unión kívüli ifjúsági kapcsolatokat.

Ifjúság - közélet

A fiatalok természetes igénye, életkori sajátossága, hogy saját korosztályával, különböző közösségi formákban töltse szabadidejét.

Az érdeklődési körre, hobbira, művészeti tevékenységre vagy sportra épülő tevékenységek a fiatalok közösségi magatartásának kialakulását és megerősödését ösztönzik.

Marfű azon szerencsés települések között van, ahol elmondhatjuk, hogy a fiatalok nagy része tagja valamilyen civil közösségnek.

SWOT-analízis

B E L S Ő	
ERŐSSÉGEK (a koncepcióval kapcsolatban álló belső, jól működő dolgok, melyek jobbítása csökkenti a gyengeségeket)	GYENGESÉGEK (belső tényezők, melyeket jobbá tehetünk)
✓ Kialakult és működik a személyes szociális szolgáltatási (bölcsőde, gyermekjóléti szolgálat) és támogatási (ösztöndíj) rendszer. ✓ Civil aktivitás (Civil Kerekasztal, civil szervezetek által nyújtott szolgáltatások). ✓ A városban működő civilszervezetek forrás bevonó, alapnövelő képessége. ✓ A fiatalok többsége elégedett Martfű kulturális és sport lehetőségeivel. ✓ A fiatalkori munkanélküliség aránya kedvezőbb, mint a regionális átlag. ✓ Folyamatosan fejlődő minőségbiztosított nevelési, oktatási, szociális, egészségügyi intézményhálózat. ✓ Jól képzett humánerőforrás a nevelési-oktatási, szociális, egészségügyi területen.	✓ Folyamatosan csökken a fiatalok, köztük az általános és középiskolás korúak száma és aránya. ✓ Célzottan fiataloknak létrehozott szabadidős intézmények, közösségi terek hiánya. ✓ A fiatalok önszerveződésének hiánya. ✓ Igényes, kultúrált szórakozás iránti igény hiánya. ✓ A fiatalok alacsony közéleti aktivitása. ✓ Főként azokat a többségében hátrányos helyzetű családokat nehéz bevonni az óvodai, iskolai, prevenciós programokba, melyek gyermekének a legnagyobb szüksége volna az együttműködésre.

KÜLSŐ	
LEHETŐSÉGEK (a külső környezet adottságai melyekre nincs, vagy kevés a befolyásunk, de kedvezőek)	VESZÉLYEK (külső környezet korlátai, melyekre nincs befolyásuk, kockázatot jelentene)
✓ A szakképzés lehetőséget teremthet a fiatalok elhelyezkedési esélyeinek növeléséhez. ✓ A civil szervezetekkel való együttműködés lehetőséget teremt a közéletbe való bekapcsolódásba, és a korosztályok közötti kapcsolatfejlesztésre. ✓ Az önkéntes munka törvényi szabályozása lehetőséget biztosíthat a humánerőforrás fejlesztéséhez. ✓ Munkalehetőségek a településen működő vállalkozási tevékenységekben. ✓ A város földrajzi helyzete, jó megközelíthetősége / turizmus/ ✓ Érettségit és szakmát adó középiskola működése. ✓ Pályázati lehetőségek kihasználása.	✓ A jogszabályi környezet gyors, nem tervezhető változásai. ✓ A kötelező feladatok ellátásánál a csökkenő állami támogatások. ✓ Mindezek következtében minden új feladatellátás, szolgáltatás bevezetése önkormányzati többletkiadással jár. ✓ Fiatalok elvándorlása, külföldi munkavállalása. ✓ Munkanélküliség mértéke. ✓ Kisgyermekes, hátrányos helyzetű családok elszegényedése. ✓ Önálló életkezdés korhatárának kitolódása.

IFJÚSÁGPOLITIKAI KONCEPCIÓ

AZ ÖNKORMÁNYZAT SZEREPE

Martfű Város Önkormányzatának fontos szerepe van az ifjúság helyzetének javításában, társadalmi integrációjának segítésében. Érdekelt abban, hogy a város népességmegtartó ereje növekedjen a fiatalok körében is.

Az ifjúságpolitikai koncepcióban megfogalmazott célok megvalósítása során együttműködik a fiatalokkal és szervezeteikkel, valamint civil közösségekkel, sportegyesületekkel, illetve a helyi társadalom többi szereplőivel és annak szervezeteivel.

A koncepcióban lefektetett elvek alapján támogatja a társadalmi, egyházi és civil szervezetek céljainak elérését segítő tevékenységét. Az önkormányzat saját eszközeivel és

erőforrásaival támogatni kívánja a fiatalokat és közösségeiket abban, hogy képessé váljanak egyéni és közösségi szinten az egyéni és társadalmi, gazdasági kihívások megválaszolására.

A KONCEPCIÓ ÁLTALÁNOS CÉLJAI

- ✓ Az ifjúság életminőségét emelje, élethelyzetét, létbiztonságát, társadalmi perspektíváit figyelemmel kísérje,
- ✓ a tudástőkéhez, az információhoz való hozzáférés, a munkavállalás, az otthonteremtés, a családalapítás esélyeit javítsa,
- ✓ a jogérvényesítés, véleménynyilvánítás eszközeihez való hozzáférést biztosítsa és fejlessze,
- ✓ a fiatalok közéletben történő részvételét, aktív közéleti szerepvállalását segítse,
- ✓ a kulturált szabadidő eltöltés feltételeit, az egészséges életre nevelést, egészségfejlesztést javítsa.

Az önkormányzat feladata az ifjúság helyzetét érintő, befolyásoló stratégiai döntések meghozatala, az önkormányzat ifjúságot érintő közfeladatainak kijelölése.

HOSSZÚ TÁVÚ CÉLKITŰZÉSEK, FELADATOK

- ✓ Az önkormányzat legfontosabb feladata hosszú távon a munkahelyteremtés elősegítése, mely a jól képzett fiatalok megtartására irányul.
- ✓ Kedvező lakásfeltételek kidolgozása, olcsóbb árfekvésű garzonlakások kialakítása.
- ✓ Esélykülönbségek csökkentése.
- ✓ A lakókörnyezet védelme, a gyerekek, serdülők, fiatalok biztonságérzetének növelése.
- ✓ A jelenlegi gyermekintézményi ellátottság megőrzése, esetleg fejlesztése, valamint az alsó fokú oktatás jelenlegi magas színvonalú működési feltételek további biztosítása.
- ✓ Művelődési és szórakozási lehetőségek biztosítása. Érezzék igazi otthonuknak Martfűt az itt élő fiatalok. A lokálpatriotizmus erősítése.
- ✓ A fiatalokat ellátó egészségügyi intézményrendszer tárgyi szakmai feltételeinek javítása, a fiatalok aktívabb részvétele a prevenciós tevékenységekben. Az egészségtudatos életmód szemléletének terjesztése, korszerű egészségügyi felvilágosítás és életmód-tanácsadás, szűrővizsgálatok folytatása.
- ✓ Az óvodai testnevelés, a diáksport, tömegsport, utánpótlás-nevelés lakossági igények szerinti biztosításával az egészségtudatos életszemlélet erősítése. Az egészséges életmód iránti igény felkeltése. A tömegsport igények segítése, a sportolási feltételek, lehetőségek bővítése, az utánpótlás-nevelés támogatása.

- ✓ Alkohol- és drog prevenció. Az ifjúság testi és lelki egészségét veszélyeztető hatásokkal kapcsolatos megelőző, figyelemfelhívó programok szervezése.

KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, FELADATOK

Munkahelyteremtés

- ✓ Egy település megtartó erejének a legfontosabb eleme a munkahelyek létesítése, melynek elősegítése az önkormányzat egyik legfontosabb, legnehezebb feladata.
- ✓ Elősegíteni a fiatalok munkavállalási kompetenciáinak erősödését.
- ✓ Fontos a már meglévő vállalkozások megtartása, de az újak beindításához is meg kell teremteni a feltételeket.
- ✓ Minden pályázati és egyéb feltételt ki kell használni a munkahelyteremtés érdekében. Az Önkormányzat feladata, hogy segítse a vállalkozások létrejöttét, idetelepülését, annak érdekében, hogy minél több fiatal dolgozhasson és családot alapíthasson, Martfűn.

Lakáshelyzet

- ✓ A lakhatás színvonalának emelése, az életkörülmények javítása. Az önhibájukon kívül nehéz helyzetbe kerülő gyermekes családok anyagi támogatása.
- ✓ Az Önkormányzat saját lehetőségeit megvizsgálva további garzonlakások kialakításával bővítse a lakáshoz jutást.

Nevelés-Oktatás

- ✓ Az óvoda fenntartásához szükséges feltételek biztosítása, a magas színvonalú nevelés megtartása érdekében.
- ✓ Az alapfokú oktatás működtetésének zavartalan biztosítása.
- ✓ A szakképzés támogatása, a szakképzési ösztöndíj biztosítása.
- ✓ A fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatására a Bursa Hungarica Önkormányzati Ösztöndíj pályázattal, a tehetséges martfűi fiatalok segítése, tehetségük kibontakoztatása érdekében a „Griff ösztöndíj” támogatással.

Egészségmegőrzés

- ✓ Meg kell őrizni az egészségügyi alapellátás jelenlegi színvonalát, továbbra is biztosítani kell az egészségmegőrző felvilágosító, megelőző programokat, szűrővizsgálatokat.

- ✓ Fel kell mérni a fiatalok alkohol, drog stb. veszélyeztetettségi helyzetét, melynek ismeretében intézkedési tervet kell kidolgozni. .
- ✓ Az egészségügyben dolgozók továbbra is vállaljanak szerepet az ifjúság egészségmegőrzésében, felvilágosításában.

Közművelődés

- ✓ Az ifjúság érdeklődésének megfelelő klubok, tanfolyamok működéséhez, szervezéséhez megfelelő lehetőséget kell biztosítani a Művelődési Központ és Könyvtár intézményében.
- ✓ Az ismeretterjesztés területén az ifjúság érdeklődésének, problémafelvetésüknek megfelelő előadásokkal segítse a közművelődési intézmény a tájékoztatást. Többféle vetélkedővel, versennyel és kiállításokkal járuljon hozzá az egyén kibontakoztatáshoz.
- ✓ A közművelődés intézménye segítse elő a fiatalok igényeihez, életkori sajátosságukhoz, sokrétű gondolatiságukhoz igazodó színházi, pódium, komoly- és könnyűzenei programok szervezését.
- ✓ Meg kell ismertetni a fiatalokkal a helyi társadalom értékeit, hagyományait (helytörténeti múzeum, hagyományőrző művészeti együttesek, alkotókörök munkája) és az európai kultúrában elfoglalt helyünket. Törekedni kell arra, hogy bevonjuk a fiatalokat az ünnepi lét kultúrájának ápolásába, a városi ünnepi rendezvények programjainak megvalósításába.
- ✓ A gyorsan fejlődő informatikai társadalomban való eligazodást, az ifjúság tanulását, szakmai fejlődését segítse a Városi Könyvtár sokrétű és értékes könyvállományával és a folyamatosan bővülő informatikai szolgáltatásokkal.
- ✓ Fontos feladat az ifjúság művelődés iránti igényeinek feltárása. A szabadidő hasznos eltöltéséhez lehetőségek biztosítása művészeti közösségek fenntartásával, megfelelő szakmai háttér biztosításával.
- ✓ Cél az, hogy az itt felnövekvő nemzedék a kultúrán keresztül is kötődjön városához, a művelődés és szórakozás lehetőségei pedig segítsék felnőtté válását, emberi kiteljesedését.

Sport

- ✓ Martfű Város Önkormányzata rendelkezik sportkoncepcióval. Ebben megfogalmazódik, hogy kiemelt figyelmet kell fordítani az ifjúság sportolási lehetőségeinek a biztosítására a meglévő lehetőségek jobb kihasználására.

Közösségfejlesztés

Az ifjúságpolitikai koncepcióban foglalt feladatok koordinálásához, szervezéséhez a végrehajtásban való közreműködéshez szükségsszerű egy vagy több ifjúsági referens megbízása.

Az ifjúsági referens feladata:

- Szervezi és elősegíti a településen működő formális és informális ifjúsági szervezetek tevékenységét és koordinálja azokat.
- Elősegíti az Alaptörvényben a gyermekeket és az ifjúságot érintő jogszabályokban rögzített jogok és kötelességek megismertetését és érvényre juttatását.
- Támogatja és elősegíti az ifjúság önszerveződését.
- Kezdeményezi és koordinálja a fenti tevékenységet érintő megyei, regionális, országos és nemzetközi szintű kapcsolatokat.
- Összekötő kapocs az Önkormányzat és az ifjúsági szervezetek között, képviseli mindkettő érdekeit, egyeztet közöttük..

RÖVIDTÁVÚ CÉLOK, FELADATOK

Munkahelyteremtés

A közfoglalkoztatásba, az önkéntes munkába, és a gyakornoki programba minél több fiatal bevonása, alkalmazásuk az önkormányzat intézményeinél, a munkatapasztalás megszerzésének lehetőségét megteremtve.

Vállalkozások munkahelyteremtő törekvéseinek támogatása, elismerésének fenntartása, a pályakezdőket alkalmazó vállalkozások, és a középiskolai szakképzés gyakorlati oktatását felvállaló cégek elismerésben részesítése.

Lakáshelyzet

A fiatalok letelepedésének elősegítése lakáshoz jutásának segítése, pályázati lehetőségek keresése.

Nevelés-Oktatás

Az oktatás színvonalának megőrzése, az intézményfenntartóval való együttműködés.

A város nevelési-oktatási intézményeinek nevelő- és gyermekközösségei, és a kulturális intézmény szoros együttműködése, pályázati lehetőség kihasználása.

Az önkormányzati tanulmányi ösztöndíjak fenntartása.

Egészségmegőrzés

A fiatalok egészségmegőrző programokba való aktív részvételére ösztönzés – szervezésbe, lebonyolításba való bevonása.

A HPV vírus elleni védőoltás térítésmentes biztosítása a martfűi 13 éves lánygyermek részére.

Közművelődés

Keresni kell azokat a lehetőséget, amelyekkel a fiatalok érdeklődésének megfelelő programok minél szélesebb skáláját tudja biztosítani a város a közművelődési intézményében. Továbbra is lehetőséget kell teremteni a különböző művészeti ágakban jeleskedő fiatalok bemutatkozásának.

Sport

A gyermekek vízhez szoktatásához, a fiatalok úszásoktatásához, az utánpótlás sportolók úszásedzéséhez anyagi támogatás nyújtása. A tömegsportrendezvények támogatása. A városi sportcsarnok felújításával az iskolai, a tömeg-, és versenysportolás körülményeinek javítása.

Összegzés

A koncepcióban foglalt feladatok megvalósítása csak a fiatalok aktív közreműködésével érhető el. Szükséges, hogy fiataljaink bekapcsolódjanak a város közéletébe annak érdekében, hogy önmaguk helyzetén javítani tudjanak. Fontos, hogy a ma fiatalságát megtanítsuk a feladatok megoldására, ehhez azonban a képviselő-testület, a bizottságok, a város intézményei összehangolt tevékenysége szükséges. Fontos, hogy az ifjúsági referens olyan személy legyen, akit a fiatalok elfogadnak, megérti és kezelni tudja problémáikat.

Martfű, 2014. február 27.

**Martfű Város Önkormányzata
Képviselő-testülete**

